

gručo marks uzvraća vasa pavković

TATA JE POKVAREN

CELOG DANA je bio dan. Na nebu je bilo plavo nebo. Beli oblaci behu sasvim beli. Laste su piskutale lastavičijim piskutnjem. Jedan srebrni avion se pojavio u vidu aviona. Ostavio je za sobom beli trag u vidu belog traga.

Zvao me Maksim Pizdić: — Pišeš li onu komiku?

Odgovorio sam da.

Duško Dugouško je sekirom raspolutio Patka Daču. Dača je prošuškao: — Al' ti je štoš!

Celog dana je plavo nebo bilo plavo. Samo su se nijanse zelenile po nebeskim krošnjama drveća.

Upitao sam tatu: — Kad misliš da krepaš, tatic?

— A to ti je na pameti, zato si već tri godine neraspoložen! setio se tata.

DOTRČAO JE Gručo Marks: — Čuj ovaj, brajko! Perica kaže mami: — Ali, mama, tata je pokvaren! Mama odgovara: — Sine, čuti i jedi! Hahahaha! Šta kažeš? Hahahaha! Nije loše, a?

VARAŠ SE, RUGOBO, NISI RUŽAN!

SMEJAO SAM SE, konačno sam se zacenio od smeja. Stao sam na koru od i licem pljusnu u rum-tortu od šezdeset jaja. Smejao sam se slatko. Hteo sam da šiznem od. Pokušao sam da čalcu dodam činju s čorbuljinom od kelja. Pukao mi je porub izmedu nogavica. Isipao mi je pribor. Prisutne dame su ciknule. Onda su svih prasnuli u. Smejao sam se i ja, hteo sam da se onesvestim od. U kupatilu sam polizao sav nadev i umio se, u kuhinji sam se sapleo na kutlaču i licem ljušnuto u reform-tortu. Zavladalo je novo ludačko smejanje. Prstima sam skidao tortnu krinku s očiju.

DOTRČAO JE Gručo Marks: — Čuj, ovaj, prikane! Znaš li šta danas radi 200 Eskima na Severnem polu? A? Ne znaš? Smrzavaju se!

Hteo sam da se rasturim od smejanja. Gručo odtabana prema ekranu gde je tekaо ciklus nemih burleski. Promenio sam čenel.

Na čenelu 2 je išao dokumentarac iz 1964. Drug Edvard Kardelj je u maju 1964. ovako okarakterisao rad službe SDB: *Ja mislim da je jedna od najvećih vrlina naše službe unutrašnje bezbednosti upravo bila ta, što se ona nikada nije pretvarala u neki izolovani samostalni aparat, nego je uvek bila svestan faktor naše revolucije, jedan da tako kažem, od odreda naše revolucije i jedan da svesnih faktora i odreda naše socijalističke izgradnje.* Druga su najbliži prijatelji zvali Bevc.

Onda se na ekranu pojavilo lice druga Petra Stambolića. Te, 1964, on je izjavio: *Radnici državne bezbednosti su časno, poštano i dosledno i dobro izvršili zadatak koji im je posle rata namenjen: omogućiti radnim ljudima da u miru žive i rade.* Druga su najbliži prijatelji zvali Pera.

Onda se na ekranu pojavilo lice druga Josipa Broza: *U čitavom ovom proteklom periodu ja sam pratio vaš rad. Prvih godina posle rata kada je naša zemlja bila razrušena, vaš rad dragi drugovi* (iz SDB-a, prim. tv-posmatrača), *nije bio ništa lakši od vašeg rada i borbe u toku rata. Vi ste umjeli da onemogućite klasnog protivnika u njegovom razornom radu, što je mnogim revolucijama, pa i Oktobarskoj bilo veoma teško...* Druga su svi zvali jednostavno: Tito.

TAMAN SAM SE udubio i počeo da razmišljam šta sve mogu da znače izjave iz 1964, četvrt veka docnije, kada se pojavi voljena spod-

ba od Gručo Marks-a sa tomopusom u Zubima: — Čuj ovaj, čuj ovaj, baj! Tip dode kod psihijatra pa se žali: — Doktore, veli, imam strašan kompleks, svi misle da sam ružan! Doktor reče: — Varaš se, rugobo, to ti se samo čini!

SVAKO KO GLEDA, MORA DA PLAĆA

— Ohohohoho, ahahahaha, ehehehehe! zagrljeni smeiali smo se, moj frend Gručo end aij. Stvarno mu je bio dobar.

Na ekranu se pojavila nekakva babura: — Svako ko gleda mora da plača! Ja sam odrani la desetoro dece, ali sam plačala! Brala sam i koprivu i maslačak i svakojaku žaru, ali sam moralna da plačam! A ko ne plača, taj šteti državu, to je, ne znam kako da kažem...! A sad moj sin, 'rani nas petoro! Moja snaja nema posla... i plačamo! Moje dete ne ide u bioskop, u pozorište, na utakmicu...!

— Šta je ovo, 'leba ti? upita me radoznaši Gručo.

— Reklama! rekoh, prekidajući naše zacegneće od. Onda moj Marks kreće da se još nemilosrdnije cepa ko šifonske.

INTERMEZZO

Pera Detlić je kljunom bušio čelu Gospodina Foke. Koja Kornjača je zabio mač u dupe D'Artanjanu. Pink Pantera je Inspektor Radiša pregazio parnjačom. Carli Braun je istranžirao mladanog Snupija.

— Je li, upita Gručo, odlazeći unutraške prema plavetnom prozoru u svet, je li, majstore, kakve veze ima SDB sa svim ovim?

Slegnuo sam ramenima. Osvrnuo sam se. Moj čalac je lebdeo u ligistulu i ronio suzice: — To je nemu na pameti, moja smrt! To li sam zasluzio za sve što sam mu dao! Žrtvovao sam sve za tebe! Od usta odvajao!

— Ma daj, čale, zajebi! Šta sereš? Stan je mal! Gde da dovedem ženu? Gde da pravim klinice! Koji ti je? Nije ovo četrdeset šesta! Kol'ka ti je penzija?

Nemaš, bre, za cigare! Da ti ne dam neku kintu, ne bi za 'leb imao! Što se ne ugledaš na kevu? Ona se na vreme opasuljila i koknula! Moraću, majku mu jebem, lapot da primenim kol'ko si neuvidavan!

Vratio sam se programu. Sada na čenelu 1. Davao se dokumentarac iz 1966. Brionski plenum.

Drug Bevc je rekao da je SDB »ogrezla u višegodišnjim zloupotrebljama, da je »zajašila državu i Partiju«.

Drug Pera je izjavio da se potpuno slaže sa prethodnikom.

udarac

Drug Humo je dodaо: »Sejali su sumnju uz sve što je progresivno i sumnjali u svakog koji nije mislio kao oni!«

Drug koga su svi zvali istim imenom se složio s prethodnim diskutantima.

— Vidiš, čale, gde živiš? Da sam na tvom mestu ja bih se već pet puta ukokao! Ne bih čeko' da mi sin soli po kortecksu!

I tati je sve odjednom postalo smešno. Ne apsurđeno, ma kakvi! Smešno. Cerio se kao Harpo Marks. Isceravao kao većito ozbiljni Baster Kinton. Nežno uvijao usnicama kao Veliki diktator.

POPUSI OVAJ TOMPUS, SINE!

ONDA JE CELOG dana bio dan (ali se meni često smrčivalo u lobanji). Na nebu je bilo plavo nebo (ali je meni često padao mračni mrak na oči). Beli oblaci su bili sasvim beličasti (ali meni su...). Laste su jaukale kao jaukalje. Ili obrnuto. Jaukalje su jaukale kao laste. Jedan srebrni avion se srušio u lep prizor.

Vladimir mi je rekao da sam preterao sa smrknutostušu.

Odgovorio sam da.

Neko je telefonirao, završavajući rečima ko je sam jedino ukapirao: »...i jebacu ti oca, špinčinu pedersku!«

Čuo sam kako se izvlači iz televizora i tabana prema meni. Bio je smrtno ozbiljan, u crnom odelu, s belom košljom i purpurnom kravatom. U Zubima je cuplio havanu kubanu.

— Jedan vic, moliču fino?

Strignuh ušesima.

Gručo izvali: — Telefon je zazvonio. Zemlji robota robot podiže slušalicu i upita: — Šta govor?«

Valjao se kroz sobu, okrećeao po predoblju, kotrljaо napred — nazad. Njegov komični smeh je ispunio naš stančić, zgradicu, naš gradić, republičicu, našu državicu.

— Dosta, ne mogu više! rekoh, zaustavljući tako naglu smrt od smeja. Gručo, jer to je bio on, Marks lično, provuće češalj kroz svoje guste crne brkove i ponudi: — Jednu cigaru?

Oprezno, da ga ne bih uvredio: — Kad povučem dim, neće mi eksplozija otkinuti glavu?

— Jok! — bio je kategoričan: — Ja sam za sportsko nadmetanje!

— STAVIO SAM cigaretinu u zubi i povukao kiseli kubanski. Očeve obrve su se podigle u vis, u optimističkom očekivanju. Gručo me je pozurivao: — Vuci, vuci još! Povuci još jedan dim!

Suze su mi pošle od napora. Odjednom, želeo sam da mu učinim po volji, da ga zadovoljam, njega, mog najomiljenijeg Marks-a, mog najdražeg kritičara otudujuće uloge burzoazijske.

Pomislih tada: — Nek eksplodira ova cigara od plastičnog eksploziva, nek sve ode u pičku lepu materinu! — Napeo sam se kao luftbalon, cimnuvši kilo dima, ali cigareta samo pučnu: — pu! — jedva da mi nagaravam nausnicu.

Otač beše razočaran. Gručo ko popisan: — Jebes poso' reče, ali se onda trže: — E, ne može to tako! Ne može tako jeftino da prodeš! — iz tabakere izvadi doboš tortu od šezdeset, sa četiri sloja fila od belog i 100 svećica. i Svom snagom mi sve to šlijisnu u lice!

Eksplozija je bila bela i slatka i svi smo momentalno crkli od smeja.

Kad zrelo razmislim ispadu da sve ovo i ne piše neko ko je živ, nego se piše samo od sebe, otprilike kao istorija radničkog pokreta Donjih Rkanovaca. Ili tako nekako.

*Kad rukovodilac prdne, rođeni karijerist
reći će mu: »Nazdravlje!«*